

Лошо нѣщо е да ся помѣтя нѣкой отъ начала-та си когато сѣ прави!

МАКЕДОНИЈА

ЛИСТЪ ЗА ПОЛИТИКА, КНИЖЕВНОСТЪ И ТЪРГОВИЯ.

Καίσιτον πρῶτα καὶ ἀλλοῦ τις ἀπὸ τὰς ἀρχὰς του, ὅταν εἶναι ὀρθαί.

МАКЕДОНИЈА излиза за сега веднѣжъ на недѣлѣжъ въ сѣботѣ. — Цѣна предпла-
тена за години 4 бѣлы медисидѣта за въ
Цариградъ, а петъ за по възъ на всякадъ —
за шестъ мѣсеца 2 1/2 за въ Цариградъ, а за
по възъ на всякадъ 3. — За три мѣсеца 1 1/2
бѣло медисидѣ за всякадъ.

Писма не освободены отъ пощенскъ платж
и нарѣчанія за вѣстникъ не сѣдружени
сѣ предплаж-ж не сѣ приѣмж.

Подписка-та на спомоществованія ста-
ва въ Цариградъ при Редактора и издателя
на **МАКЕДОНИЈА** П. Р. Славейкова при
Одунъ-Калижъ № 68. Стати и писма за об-
щеполезны работы помятаватъ ся безъ пла-
тж, а за частны извѣстія плаща ся по 2
гр. реджтж, а кога ся повтори по грошъ.

Подписка на спомоществованія ставатъ
при отреденитъ по възъ настоятели, които
и отговарятъ за вѣстникж.

Н. М. Г. Арсо Корабаръ изъ
Велесъ подарява едно годишно течење
отъ Вѣстникъ **Македоніѣ** за село
Богданци *).

ЦАРИГРАДЪ, 7 Февруарій, 1869.

Извѣстїето за смъртъ на Фуадъ па-
шѣ паджъ като мѣлїжъ въ градътъ на и
обща дряхлость и тага владѣе още на
В. Портъ за изгубванїето на тойзи великѣ
мѣжъ. Политическата опынность и дипло-
матическата способность на упокоенїи-
тъ голѣмъ политикъ на Турціѣ, бѣжж при-
влекли на него симпатїи на западѣ Е-
вропѣ, а извѣстїето на смъртъ му при-
чини, особено въ Францїѣ, живо растж-
женїе. Званичїиѣ вѣстникъ на фран-
цузскїѣ имперїѣ, кїто възвѣщава това
жалостно извѣстїе, казува че смъртъ на
Фуадъ пашѣ е голѣма загуба за Турціѣ.

По слѣдствїе на смъртъ на Фуадъ-
пашѣ станж нужно да станжт нѣкои
промѣненїя въ Выс. Портъ. Н. Выс. Али
паша, като виждаше че нѣма още да сѣ
сѣ отбѣдїи мѣжѣ снабдени съ вѣсн-
кѣ изисквани прїишества за да за-
мѣнятъ знаменитїиѣ политическїи мѣжѣ,
който толкозъ способно управя до сега
вѣншното министерство, рїши и слѣдъ то-
ва министерство сѣ великїиѣ си везирѣтъ,
като взе той заедно управленїето и на
първото, додѣто сѣ намѣри сгоднїиѣ мѣжѣ
за да замѣни покойнїиѣ. Н. Выс. Али-
паша на когото изицината дипломатическа
способнсть и опынность го показва —
прѣвж между политическїи мѣжѣ на Тур-
ціѣ, е самїиѣ най сгоденъ за да земе
на себе сї овдовѣнїиѣ постъ на вѣн-
шното министерство.

Слѣдъ това сїанїе, до сега приврѣм-
но управляющїиѣ това министерство. Н.
Выс. Сафетї паша зе пакъ ветото сї мѣ-
сто като министръ на просвѣщенїето; Н.
Выс. е мѣжѣ снабденъ съ литературны
познанїа, чрѣзъ които ще може да благоу-
спѣе най добрѣ въ общественото обра-
зованїе, и той е отъ всичкїиѣ другы най
сгоднїиѣ за постътъ на който сѣ наста-
нїиѣ пакъ.

Н. Выс. Ружди паша, до сега мини-
стръ на финанциѣтъ, назначи сѣ маршалъ
на палатѣтъ и *деветъ веки*; а сѣ
това заедно възложи сѣ нему и клопѣтъ
за вжтрѣшнїиѣ дѣла на голѣмїиѣ вези-
ратъ, подъ управленїето на В. Везиръ
Али паша.

Министръ на финанциѣтъ сѣ назначи
Саджкѣ ефенди, полякъ родомъ, който сѣ
намѣрва сега въ Парпж сѣ нарѣчбїнж.
Новїиѣ надъ финанциѣтъ министръ, мѣжѣ
опытенъ за управлїе на финанциѣтъ и
сѣ европейско воспитанїе, надѣмъ сѣ
че ще успѣе въ възложенїиѣ нему постъ,
и сега, когато работѣтъ сѣ повържж
въ по-равенъ пѣтъ, ще поправи финан-
циѣтъ на Държавѣжъ, които поради едно
по друго разны обстоятелства не стоятъ
толкозъ добрѣ.

Н. Выс. Камилъ паша сѣ назначи
прѣдседателъ на Държавнїиѣ Сѣвѣтъ, ка-
то замѣни Н. Прѣв. Мидхадъ паша, кой-
то сѣ назначи главенъ управителъ въ
Багдадъ.

Назначенїето на Камилъ пашѣ въ прѣд-
седателството на Държавнїиѣ Сѣвѣтъ е
твърдѣ сгоднѣ, понеже Н. Выс. е былъ
много години прѣдседателъ на Върхов-
нїиѣ Сѣвѣтъ на правдѣжъ (ахкїи-яд-
лїе), и слѣдователно има вѣснѣ прїишумъ.

*) Богданци е Българско село въ Кукушкѣ
каажъ 12 часа отъ Солунъ въ пѣтътъ кмѣ
Велесъ има выше отъ 200 кмїи, по грѣцкїи
честѣжъ, за това подарѣжъ на Н. М. е твърдѣ

щества, които сѣ изискуватъ за высо-
кїиѣ постъ, на който сѣ опрѣдѣля. Не
по-малко пакъ е сгоднѣ и назначенїето
на Н. Прѣв. Медхадъ паша, който отли-
ченъ по ревностъ-ж сї кмѣ прѣобра-
зованїята, и опытенъ въ приспособенїе
на спасителнїиѣ начала на цивилизациѣ-
жъ, ще има широко поле за своїиѣ не-
уморимж дѣятелность въ този голѣмъ и
славенъ, по затытенъ въ Азіѣк Вилаетъ.

Освѣнъ тѣзи министерскїи промѣненїа,
научавамъ сѣ че В. Портъ има намѣренїе
да введе новы прѣобразования въ сѣдеб-
нїиѣ и управителнїиѣ клопѣ. Желаетъ
отъ сѣрдце да по тѣзи наши свѣденїа
сѣ обистїиѣтъ.

Б Ж Д У Щ Е Т О .

Г. Жюль Лермина, познатїиѣ-жъ сѣ-
трудникъ на Франц. вѣснїиѣ *Голуа*,
който неоткомъ быше въ Цариградъ, о-
бнародва въ жукациѣ-жъ вѣстникъ
Гюркы единъ членъ подъ горнїето за-
главїе, който както по гладкостъ-жъ на
лзыка сї тѣй и по важностъ-жъ на
сѣдржанїето сї, въ което излага те-
мѣжъ на правителственижъ дѣятел-
ность, заслужава да сѣ тури на най-
хубавото мѣсто на вѣстникѣ ни.

« Нека сѣ поврнемъ пакъ върху тозъ
прѣдмѣтъ, който сѣдържава въ себе сї
цѣлїиѣ-жъ Источенъ въпросъ.

Очевидно е че Турція сѣ намира въ
едно таквовъ вжтрѣшно сѣстоянїе, което
їжъ тура далечъ задъ другїиѣ образованїи
народы: духѣтъ на обичаїиѣ и на прѣд-
разсѣдѣжътъ, който старателно вѣспраше
онѣзъ които сѣ интересуважъ въ това,
противи сѣ на всякое бързо намѣрванїе.
Всичко има да сѣ прави, а нищо не сѣ
върши. Най-добрїиѣ намѣренїа оставатъ
въ сѣстоянїе на първото сї начертанїе,
най-потрѣбнїиѣ проекты сѣ завѣрїиѣтъ,
или сѣ не вършатъ сѣ присѣраче, по-муд-
но и модленно. И додѣто Турція стои
неподвижна, Западъ прѣстаїва, и всяка
крачка, който прѣстѣжи Европа умно-
жава разстоїнїето, което їжъ дѣли отъ вѣс-
тїиѣ-жъ османскїиѣ духѣ.

Гражданскїиѣ, политическїиѣ и рели-
гїознїиѣ учрежденїа сѣ нуждаїжъ отъ
едно пѣлно промѣненїе: трѣба да сѣ на-
чертаїжъ точны опрѣдѣленїа за грани-
циѣтъ на дѣлїиѣ на различнїиѣ пра-
вителствени казї а ч е н. Върху всичко
необходимо е, да блесне дѣлъ тамъ, дѣ-
то сега владѣе тънїота; всичко нека свѣ-
тне, властъ-та нека дѣйствиѣ явно, ра-
ботытъ ѣ нека бѣдѣтъ познати, за да мо-
жѣтъ да сѣ распытватъ и разыскватъ ко-
гато потреба. Съ една думъ, Турція за-
да сѣ възроди, трѣба ѣ зората на сво-
боджж.

При това трѣба, Турція, като сѣ гри-
жи за интересѣтъ на финанциѣтъ и на е-
кономїиѣжъ сї да сѣ рїши да подземе са-
ма, прѣдпрїятїята, които е до сега оста-
вала на чужденциѣ. Тя е богата, трѣба
за собственижъ сї полжъ, да сѣ въз-
ползува отъ богатството сї. Трѣба на-
родѣтъ да познае най-послѣ, че той има
еднѣ силѣ въ себе сї и че тѣзъ сила
трѣба да сѣ распространи по цѣлѣжъ зе-
мѣ. Пѣтища, желѣзници, канали, рудни-
ци, тя трѣба сѣ собственнїиѣ сї изво-
ры, всичко да тури въ дѣйствиѣ.

Трѣба, споредъ обявленїята, които сѣ
формулирахъ при особенны случкы, въ
Гюль-хане, въ 1856 лѣто, и подиръ пѣ-
туванїето на Султана, — мнѣжъто да сѣ
забрави: различїята на племената и на
вѣрїиѣ, ако и да не можѣтъ сѣвѣмъ
да исчезнѣтъ, трѣба да сѣ заличатъ тол-

владѣнїето, на раздѣленїето, и на сѣпа-
ратїиѣжъ нека повече и повече слабѣе.

Способностѣтъ, на Муслюманѣтъ грѣ-
ба да сѣ прѣиначатъ подъ влїанїето на
Европѣ, която имъ отвара училищата сї
и тура на тѣхно расположенїе всичкїиѣ
пособїа на своїиѣ старѣ опынность. Не-
ка истребимъ тозъ духъ на недовѣрїето,
който, противъ намѣрѣдѣжътъ и вѣротѣр-
пимостъ, показва имъ често непрїатели
тамъ, дѣто наистїиѣ има сїюзници.

Европейскїиѣ либерализмъ, благода-
ренїе на едно здраво споразумѣнїе вър-
ху економическїиѣ интересы, готовъ е
да поддържи Турціѣ: но, напротивъ, Тур-
ція нека направи нѣколко крачки кмѣ
тѣзъ може бы и неподвижны домогванїа.

Интересѣтъ на народѣтъ сѣ многоструч-
ны : по край економическїиѣ въпросъ по-
лага сѣ и въпросѣтъ на правдѣжъ и на
свободжж. Турція нека бѣде като ограда
за Западъ противъ властолюбивїиѣ
намѣренїа, които бы компрометували ней-
ното вѣществено сѣществуванїе, и нека
стане сѣщо тѣй сѣрдостїиѣ противъ о-
пустошающїиѣ-жъ деспотїзмъ.

Наистїиѣ, пакѣтъ сѣ вижда дѣлѣтъ: но
когато една земля крѣе въ себе сї живы
изворы които сѣществуватъ въ утробѣжъ
на Турціѣ, когато има тамъ цѣлѣ единъ
народъ не разваленъ, но само безчув-
ственъ, повече готовъ, отъ колкото сѣ
мысли, да сѣ покаже энергическїиѣ и ра-
зуменъ. — да сѣ откаемъ, было бы едно
заслѣжанїе противъ челоувѣчество.

Ако е истина че сегашнїиѣ-жъ миръ сѣ
вижда като такѣвъ който ще потрае, не
трѣба да сѣ губи нїто минутѣ, за да сѣ
захване дѣлото. Реформѣтъ да сѣ запо-
чїиѣтъ тозъ часъ, дѣятелность-та да сѣ
пробуди, духоветѣ да сѣ утвърдатъ.

Единъ намѣрѣдѣжъ настїга другъ. Ако
Турція втикне единѣтъ край на знамѣжъ
сї въ главнїиѣжъ на това колело тя ще
бѣде бързо завлечена отъ това движенїе,
което нищо не може да го спре.

Сигурността, която слѣдва днесъ по-
диръ твърдѣ основны беспокойствїа, ако
ще бы и прѣходна Турція, има дѣлжнсть
да сѣ воспользува отъ тѣзъ нѣколко мир-
ны часове безъ да сѣ бави.

Иска ли тя, слѣдователно, да играе
вѣчно тѣжъ нискѣ ролїи на « покровител-
ствуемжъ отъ силѣтъ? Ще остане ли тя
за всякога долия, и то не е ли дрънѣжъ
частъ на освобожденїе.

Не трѣба вече да има покровители, тя
трѣба да сї придобѣе сїюзници: има жи-
вы раны, сѣ които носи желѣзо. Мах-
мудъ II, ако да не бѣше дѣйствиѣвалъ
и днесъ още Еничаритѣ, щѣжъ да те-
жѣтъ на земїиѣжъ сѣ буйнїиѣжъ сї гордость
и Дерѣ-бенѣтъ бѣжж смачкали провинциѣтъ
сѣ деспотїзмѣтъ сї.

Туй което бѣше направило насїлїето
въ началото на тозъ вѣкъ, трѣба да го
направѣтъ днесъ правдата и законъ-жъ.
Нѣма нїто заблужденїе нїто привилегїя
врѣхъ които сѣвѣтъ-та на единъ народъ
не може да има право. Най-силнїиѣ про-
тивенїа можѣтъ да сѣ унищожатъ сѣ во-
лїиѣ-жъ.

Европейското мнѣнїе доскоро пе-
рїиѣтелско на Турціѣ, — промѣнило сѣ е
сѣвѣмъ; симпатїята, послѣдва страненїе-
то, най-прѣдубѣденїиѣ умове отхвърлїиѣ
своиѣ погрѣшнїиѣ прѣдразсѣжденїа.

Ако Турція вѣраче да остане като за-
крызана, нека направи единъ актъ за
народъ, тозъ дѣтискїиѣ народъ нека стане
единъ мѣжскїиѣ народъ.

И въ денѣтъ когато избухне една но-
ва распрѣ, Турція като сѣ закрызва са-
ма сѣ своиѣ установленїа. сѣ народъ-

нїиѣтъ сї духъ, ще върви равно сѣ е-
вропейскїиѣ народы въ великїиѣ пѣтъ
на бѣдѣжъто.

ЗА ЖЕНЫТЪ.

I.

Сѣздателѣтъ който е прѣмждро сичко
направижъ, далъ е на дѣлѣ на мѣжѣтъ
разны естествени и нравственны прѣи-
шества, а женѣтъ сѣ надарїиѣ съ по-
голѣма чувствителность, сѣ по живы стра-
сти, сѣ по-тѣнѣжъ умъ и сѣ по-благоро-
дна фантазія. Опытѣтъ показва че той е
поставилъ женѣтъ силны и толковы пуж-
дны за прѣтѣстванїето на обществата, и
че цивилизацията отъ тѣхъ е заемала всѣ-
кога величїето сї.

На женѣтъ е вродена чудната онѣзи
сила да различаватъ добродѣтелиѣ отъ
лошевината, дарованїята отъ недостатѣцѣ-
жъ, и остроумїето отъ тѣпоумїето. Тѣ сѣ
тѣй да рекѣжъ, врѣзката който сѣединява
добродѣтелиѣ съ дарованїята и сѣ ост-
рото чувство; тѣ сѣ тайната двигателна
сила, който ги движи споредъ влїанїето
което тѣ добыватъ отъ просвѣтѣванїето
на обществата.

Найслабата жена може да подчини на
волята сї герои, сѣ една усмихка само,
сѣ една само дума очарователна, или сѣ
единъ само нажаленъ или цѣломѣждѣръ по-
гледъ; благостѣта на сѣрдцето имъ е че-
сто тѣхната слабость и най драгоцѣнно-
то имъ качество, което мѣжѣтъ обыкно-
венно поменуватъ за тѣхно укоренїе.
Срѣчнстьята, прилежнстьята, искусството,
сѣвършенството, добродѣтелиѣ, красотата,
чувствителностьта, политичностьта, остро-
умїето, великодушїето, рѣшителностьта,
твърдостьта, всичкїиѣ тѣзи небесны дар-
бы сѣ срѣщатъ по-често у женѣтъ отъ
колкото у мѣжѣтъ. У женскыя полъ сѣ
виждатъ най чуднїиѣ приѣмѣры на дѣла,
които всичкїиѣ души можѣтъ да прѣд-
прїемѣжъ. Жената може да има най голѣ-
мо влїанїе на мѣжа, зашото тя е дарена
отъ природата сѣ таквыиѣ влѣпнѣны о-
рѣжїа сѣрѣцо които оставатъ беснїиѣ
мѣжеството и мѣдростьта на мѣжѣтъ.
Прѣвѣсходната чувствителность, пламен-
ното и всякога дѣятелно вѣображенїе,
сѣрдце прѣпїлнено отъ соболѣзнователны
и пѣжны чувствованїа допїиѣжъ отъ е-
динъ странж всичкото достоинство на же-
нѣтъ, но и отъ другъ странж тѣ сѣ е-
днїиѣжъ, които ги често прѣдаватъ на
кововетѣ на мѣжѣтъ.

Женѣтъ често жертвуватъ суетнсть-
та сї и силата сї, като допущатъ на
мѣжѣтъ да говорїжъ за тѣхъ каквото и-
скажъ, но тогазъ тѣ сї опазватъ правото
да правїжъ отъ мѣжѣтъ сї каквото ис-
скажъ, безъ да смѣжътъ послѣднїиѣ да
имъ сѣ противѣтъ. Първото нѣщо което
женѣтъ научуватъ е да употребѣватъ въ
своя полза не само своиѣ дарованїа, но
и своиѣ недостатѣцѣ; и ако и да сѣ у-
коряватъ отъ нѣкои за прѣстѣруванїето
въ лукавство, по туй происхожда отъ
мѣжѣтъ, които ги мѣжѣтъ и които сѣ
женїиѣжъ за тѣхъ, безъ да ги попытатъ
искатъ ли ги, но гледатъ само на голѣ-
мата прика, и зашото често единъ дѣртъ
зема млада мома и единъ глупецъ нѣкоя
чувствителна дѣвица.

Жены-тѣ противостоятъ на естест-
венната болѣсть таквази силна душа
и тѣрпѣнїе, каквыто рѣдко сѣ случва у
мѣжѣтъ. Женѣтъ сѣ навеждатъ подъ тя-
жестѣта на таквыиѣ болѣшкы, които бы-
хъ смазали мѣжѣтъ. И понеже сѣ да-
рены сѣ организъмъ по тѣнѣжъ и по пла-
стическїиѣ, поддѣгѣтъ сѣ пакъ сѣ една чу-
дна леснїиѣ. Повѣрени отъ Божїа проми-

сълз съ грижата на поколениата, съ прѣдаването на живота и съ поддържаніето на човѣчески родъ, прѣдначени да раждатъ човѣка съ скръбъ и болѣсть, жепитъ трѣбаше за изцѣлението на смъртницата на природата да устояватъ срѣщу най болѣзненни страданія. Приятността на словото е по-висока у женитъ, чувствителността имъ толкози очарователна, щото вѣдѣва почитаніе и на най лукавитъ, а убѣдителната имъ сила олкози увлекателна и вѣлшебна, щото често е направила безмисленъ като рибъ и любоприятнитъ мъже. За по ясно уразумѣние на многѣ думи прилагамъ тука слѣдующи притѣрѣ.

Една Англичанка страдаше въ гърдитъ си отъ обыкновенната на хубавицата болѣсть Ракъ, болѣсть на колто страданията прѣвѣшаватъ тѣзи на всяка друга. Единъ день като я посѣти лѣкарьтъ и я поняти какъ е прѣмѣнила пощита, тя отговори съ трепетливъ, но приятенъ и търпѣливъ гласъ, че пощита и ся показана наистина ужасна. "Колко съмъ честита, приложи ти, дѣто мѣжтъ ми отсѣстуваша, защото нѣма много бѣхъ страдала.", Последнитъ тѣзи думи, които обличаваха велика душа, смутиха лѣкаря заради нейната толкози чувствителность и голѣма любовь къмъ съпруга и. Болѣстѣта обаче напѣрѣваше и лѣкарьтъ не маѣваше друго срѣдство за исцѣра освѣтъ рѣзаніето. Изнапѣрѣдъ той неспѣшно да го каже, защото мислеше че ти не ще можаше прѣнеси страшитъ болѣщкы на рѣзаніето; но найнапредъ ся принуди да го прѣдложи на госпожата, колто тозъ часъ му отговори: "Да, има доволно вѣрно отъ когато мислѣхъ за туй и навѣкихъ на тѣзи мисли, щеся подложѣ съдователно на пуждѣта, но съ двѣ условия: първо, че съспруга ми не ще ся извѣсти прѣди заврѣщаніето му, и второ, че не ще ми вѣржѣтъ рѣцѣтъ и очитъ.", Тѣзи думи очудиха лѣкаря заради търпѣливостъ, благостѣта и чувствителностьта и, и тѣй той опрѣдѣли деия за рѣзаніето. Въ назначениия день като ся ави хирургътъ прѣдъ младата жена погледна на лѣкаря съ сѣмъ и съ страхъ. Болницата разумъ този погледъ и имъ рече: "Прѣдугаждатъ мислитъ ви, но ся надѣхъ да ви докажа, че жена може когато трѣба да покаже себѣ си мѣжественна и търпѣлива, и тѣй ти ся подложи на подвига, поиска само щото въ трайніето на рѣзаніето да държѣтъ отъ прѣдъ и едно патетическо писмо на съпруга и, което ти бѣше пріеѣла въ сѣщия день. Лѣкарьтъ ся въспротиви като ся боеше, и справедливо, да ся не увеличи смущеніето на душата и като имаше пужда отъ най голѣмо спокойствіе; но тя му рече: — "Изнамѣны сте, господине лѣкарю, туй писмо ще произведе противното на което выи мислите слѣдствіе, утѣривамъ ви, че то ще ми укрѣпи, тѣй и станѣ, защото прѣзъ всѣкото вѣрме на рѣзаніето, тя имаше очитъ ся впити въ писмото, въ буквитъ на което тя съзѣрцаше, приежствіето на мъжа си; тя не произнесе нито дума, нито едно стѣпаніе, нито показа че иска да избѣгне отъ тѣзи опорація и утриа съ таквѣзи търпѣніе което докарва похвала на прѣкрасния подъ като го показва великъ и достообожателенъ.

Вредъ по земата дѣто човѣцитъ имѣтъ отечество и закони, частнитъ добродѣтели ся раждатъ отъ публичнитъ. Тамъ мѣжественнитъ и родолюбивъ гражданитъ има другия, вѣрната и благо разумна гражданка. Тамъ двамата съпруги имѣтъ сѣщитъ помышленіа, желѣжѣтъ всѣкото което докарва почитъ и на отечеството и тѣмъ, и отбѣсватъ всѣкото кое имъ докарва посрамленіе.

"Вредъ дѣто съмъ ходилъ, дума е динъ имѣтвенническитъ, намѣрихъ женитъ благородни, вѣжливъ и чѣстѣколюбивъ; на жена или образованна или дива, кога какъ проговорихъ думи благородни и благопристойни, всѣкога пріеѣхъ отговоръ приличенъ и приятельскій. Дѣто и да ся скитахъ, по безплоднитъ полета на Данія, по добродѣтелната Швейцарія, по замръзпалата Лапонія, по полуdivитъ широки полета на Тартарія, вредъ гладенъ, жеденъ, изстѣпалъ, мокъръ или болѣнъ пригласахъ ма съ мисленіе жонитъ и тѣхъ нѣма

и готовность, щото сичко което ми давахъ и струвахъ имаше двойна прелестъ.", "Сичкы си животъ, дума другий патетически прѣмѣникъ въ патуванія и обыкалія по земата, и вредъ намѣрихъ мъжа храбръ, а жената прѣкрасна, мъжа смѣлъ а жената неспѣлна и кротка, него великъ когато дѣйствува а не велика когато страдае, него славенъ въ съборитъ като говори за да научи, а нея славна въ кѣщи като говори за да убѣжда и услажда, него съ кораво сѣрдце а нея мека и мѣжна, него да вѣспира бѣдствіята, а нея да утѣрива страданията, мъжа съ наука, съ разсѣжденіе, съ правосѣдіе, а жената любительница на изцѣлѣното, търпѣлива и милосѣрда и не ся двоумѣхъ да неговѣдамъ че женитъ сѣ по-горни отъ мъжѣтъ.",

До когато Римъ бѣ свободенъ, до когато корнетитъ отъ побѣденитъ убогатавѣхъ само общественната каса до тогызъ въ него женитъ бѣхъ цѣломѣдрепни, и благоразумни, а мъжѣтъ доблестни и свободолюбивы, и общественната нравственостъ бѣше чиста и непорочна; но Октавий и прѣмѣнитъ му отъ страхъ за възвръщаніето на свободѣтъ, введоха въ римското общество нечувана до тогызъ роскошность и развратъ и тѣй подконахъ за всѣкога могуществото на римската държава и пригответъ паданіето и.

ПО ВЪПРОСЪТЪ

ШУМЕНЪ, 30 Януарія, 1869.

Гръцката патриаршія проводи и въ нашия градъ отговора си къмъ В. Портъ за проектѣтъ. Съ три брошюры на българскы, ти проводи и четвъртъ на грѣцкы, като е мислѣла, вѣроятно, че нашитъ граждани не само ще четатъ отговора, но и ще сравняватъ прѣвода съ грѣцкыя оригиналъ. Но гражданитъ ни толкози бѣхъ увѣрени въ справедливостьтъ на патр. доводи и въ точностьтъ на прѣвода, щото захвърлихъ брошюрытъ въ архивитъ, безъ да ги четатъ. Нашитъ граждани некатъ да спазятъ тѣзи памѣтници за потомството, за да ся чудѣтъ на патриаршескѣтъ справедливостъ къмъ Българскій народъ и на фенерското ослѣпление.

Надѣше ся и нѣй да пропуститъ тѣзи произведенія на фенерскѣтъ мудрость безъ вниманіе; но любопытството е голѣма краста, която не дава покой. То ми накара да измѣкихъ единъ отъ брошюрытъ и да ѣмъ прѣгледамъ. Щѣше ми ся яко да чуѣхъ, на каквы основанія поставѣ патриаршіята своето отричаніе. Не ся каѣхъ за труда си, защото прочитаніето ми дава случай да кажѣ нѣколко думи прѣзъ вѣстника ви на своитъ сънародни и да имъ покажѣ колко струва патриар. отговоръ отъ единъ пошъ страна.

Всичкы отговоръ ся основана на съборнитъ правила, като имъ ся дава да разумѣемъ, че тѣзи правила сѣ неизмѣнны и постоянны и прѣдъ тѣхната вѣчностъ вѣрмето и неговитъ измѣнѣваши нужды имѣмъ никакво значеніе. За много хора основитъ на отговора може да ся покажѣтъ всесилны и таквѣзи хора не ще знаѣтъ какъ да кажѣтъ срѣщу тѣзи основны; много други хора ще мѣлѣжѣтъ, защото ся боѣтъ да чуѣтъ името безбожничѣ, като покажѣтъ колко струватъ тѣзи основанія.

Въ мене доброжелателството за народа ми е по-голѣмо отъ страха и азъ ще си кажѣ искренно мнѣніето за патриаршескытъ доводи.

Нашитъ исканія ся прѣдставятъ като пужды на вѣрмето и ся оборватъ съ неизмѣнитъ правила на съборитъ. Твърдѣ хубаво! Но докажете ми по-напрѣдъ неизмѣнитъ-тъ на тѣзи правила и тѣхната независимостъ отъ вѣрмето, защото исторіята ми прави да не пріеѣмамъ това на вѣржѣ.

Въ всичкы вѣрмена, въ всичкы вѣкове съвѣршенитъ пужды и мисли сѣ имали таквѣзи силѣ надъ хората, щото всичкы животъ е посялъ печата на вѣрмето. Нрави, нареди и самата вѣра сѣ ся искавали съ обеклото на съвѣршенность-тъ. Така е било въ всичкы вѣрмена и съ църкѣтъ. При неизмѣнитъ

съ новитъ вѣрмена. Таквѣзи измѣняемы правила сѣ правѣлата на вѣншното устройство на църкѣтъ. Съ св. книги въ рѣцѣтъ не е мѣчно да ся види, че това устройство и дори Богослужбнитъ правила сѣ ся измѣнявали много пѣти прѣди да ся нарежѣтъ неизмѣнны отъ човѣческѣтъ злонамѣренность. Апостолскытъ дѣнія ни казватъ че въ началото не е имало особенна христіанска църква, нѣ христіанитъ ходѣли на моленіе въ иудейскытъ храмове и ся отличавали само по това, че вѣрвали въ дохождането на Месіѣ. Като нѣмало църква нѣмало и патриархи да тѣпѣжѣтъ вѣрнитъ въ името на вѣржѣ. Така было до нѣкое вѣрме, когато Апостолъ Павелъ отѣрилъ обрѣзаніето, во прѣки недопушаніето на другитъ апостоли, и поставилъ между христіанитъ и иудейтъ отличіа. Отъ тогава църквата (Хр. общество) имала демократическо устройство въ коего епископитъ не сѣ ся отличавали по властъ, а само по службѣ. Властъ-та была на постаритъ (презвитеритъ). Сичкитъ членове на обществото были равны; тѣй сѣщо и рѣзничнитъ църквы по рѣзничнитъ вѣста были напълно равны и ни една отъ тѣхъ не сѣ считала по-горнѣ отъ другитъ, нито пакъ бы ся допустило това, когато Христовото ученіе, за братство и равенство было еще прѣсно въ умотѣ.

Богослуженіето състояло отъ молитвы съ поученія и братскы трапезы, дѣто сѣкы можѣтъ да казва поученія. Другы церемоніи не е имало. Този редъ траилъ до III вѣкъ.

Въ III вѣкъ вѣрменитъ обстоятелства изывкатъ новы промѣненія. Силнитъ гоженія върху христіанитъ вече недопушѣхъ христіанскѣтъ събрания, старитъ вече не ся виждахъ и службата нѣмъ прѣмѣнѣхъ у епископитъ и священникитъ, които начѣпѣхъ да ся наричатъ сами презвитеры. Това бѣше едно похищеніе, нѣ похищеніето ся оправдаваше съ истинско-христіанскитъ добродѣтели на тогавашнитъ пастыри. Тѣй поехъ на себе си по толкозъ властъ-тъ и управленіето на църкѣтъ, колкото тежѣтъ службѣ да ся грижѣтъ за обществото си. Тѣй поѣщивали затворенитъ за вѣржѣ, укрѣпѣвали ги и пр. и пр.

И при това измѣненіе, равенството на църкѣтъ не ся развали: епископа на едно мѣсто въ нищо не е бывалъ по-горенъ или по-доленъ отъ епископитъ по другитъ мѣста. Това е било епископалното устройство на църкѣтъ. То е траило до дѣто прѣмѣне царската властъ въ рѣцѣтъ на хр. императоры. Съ новото раздѣленіе на имперіѣтъ при Константина и епископитъ ся раздѣлихъ на нѣколко стѣпово и между тѣхъ ся появихъ митрополиты и патриарсы, на които ся подчинихъ областнитъ епископы по повеленіе на императора. Отъ тогава ся почѣва сѣщата іераршія, на коѣто Константинъ придава и нѣкакѣ свѣтскѣ силѣ, като ѣ остави самосѣдѣ и принуждава общинитъ да отдѣлятъ отъ имуществата си за църкѣтъ, както почѣвала да ся нарича іераршіята. Направеното было полезно за епископитъ и тѣй прибрѣзали да го утѣвѣрѣжѣтъ на съборитъ. Отъ тогава ся начѣва и тѣй ся подава подчиненіето на една църква подъ друга, отъ тогава ся почѣва най-голѣмѣтъ тираніѣ, тираніята надъ совѣститѣ.

Видите ли сега, отѣ сѣ излѣзли неизмѣнитъ правила за нареждането на църкѣтъ? Видите ли какъ патриарха пріеѣма прѣдѣнитъ измѣненія, додѣго му даватъ голѣмѣ властъ, а постѣ ся занѣра на едно мѣсто и казва, че не сѣ възможны никаквы измѣненія въ църкѣтъ? Нѣй не можѣмъ да разбирѣмъ, защо днѣсь да не ставѣтъ измѣненія, когато въ началото сѣ ставали толкози. Нѣй пріеѣмаме, че измѣненія сѣ ставали въ сичкы вѣрмена и днѣсь можѣтъ да бѣждѣтъ и трѣба да бѣждѣтъ, ако не искаме да ся боримъ съ законитъ на постоянното развѣнѣніе и да ся обрѣщаме на безсѣловны. Като спазваме догматитъ на вѣржѣтъ неприкосновенны, вѣрмето иска отъ насъ да наредимъ вѣншнитъ черковны работы по дѣлнитъ нужды и да не глѣдамы какво ни казватъ нашитъ испріѣтели. Тѣхната поща ако искаме бѣ

та бѣдѣщность иска отъ насъ да си приготвимъ едно мѣсто между народитъ, като си освободимъ събѣстѣ-тъ и ся залушимъ за образованіето си. Избирайте! Въ Евангеліето нѣма думи, които да даватъ духовнѣ властъ на единъ народъ върху други (Т. Икономоу).

Шловдивъ, 31 Януарія, 1869.

Извѣстіята, които сме приѣли на постѣло отъ Цариградъ за Церковнитъ нашъ въпросъ, ни докарватъ на умъ нѣколъ мисли, които, чѣни на си, не ще бы излиши да ѣмъ прѣдставитъ на съображеніе на народнитъ ни прѣдставители и на всѣты оныя, които знамѣтъ участие въ събѣщанія-та за народитъ-тъ работы.

Отъ Цариградъ пишѣтъ, че капіята предложѣла да ся отрядѣ една комисиѣна отъ чѣтворницѣ души, двоѣца отъ грѣцѣкъ страна и двоѣца отъ българскѣ, колто, подъ прѣдѣствѣтелство отъ Н.В. Али пашѣ, да разгѣда и рѣши, нѣма ли нѣто противоканоническо, и коо то, въ проектѣты, които капіята е прѣдложила за рѣшеніе Церковнитъ въпросъ.

Ако е истина това, то работата, може да речѣмъ, е на конецъ да ся свѣрши. Нѣ може и да ся продължѣтъ доста прѣпринѣты между Грѣцкы и Българскы членове на комисиѣнтъ, отъ които прѣвѣти щѣтъ ся изѣтитъ всѣкакъ, да донажѣтъ, че проектѣти заключѣватъ парѣлы противоканоническы, а другитъ щѣтъ глѣдатъ, какъ да опровержѣтъ тѣхнитъ доводи. На пакъ не ся знае, дѣ ще му излѣзе крайтъ, и рѣшеніето ще зависѣ отъ по голѣмѣтъ или по малѣкъ способностъ на членовѣты на единѣтъ или на другѣтъ странѣ да докажѣтъ правотѣтъ на онова, что искатъ.

Нѣ намъ ся чинѣ да има возможность да ся направѣ така, каквото и работата да ся свѣрши по скоро, и Грѣцитъ да не можѣтъ да извѣржѣтъ нѣкакъ Церковнитъ напѣны, какъво да сполучѣтъ да сѣжѣмѣтъ правдинѣты които казанитъ проектѣ общѣватъ на българитъ-ты.

Его какъ, по наше мнѣніе, може да бѣде това.

Познае е всѣкыму, че прѣзъ Ноември е ставало въ Патриаршиѣтъ събрание, за да ся прѣгѣдѣтъ прѣдложѣнитъ отъ капіѣтъ проектѣ, и въ него, Патриархъ Григоріѣ казѣлъ слово, което е обнародовано въ особѣна брошюра, заедно съ отговора, когото той е далъ, на капіѣтъ. Въ това слово негово Свѣтѣшество казва, че прѣди вѣрѣмъ бѣлъ прѣдставилъ отъ себе на капіѣтъ нѣкакъ проектъ, та, ако ся одобри, по негѣ да ся рѣши Българскій въпросъ.

Той проектъ, съчинѣнъ отъ самага Патриарха Григоріѣ, както го знаѣмъ, горѣ, долѣ, еднакъ е съ прѣвѣтъ отъ прѣдложѣнитъ отъ капіѣтъ проектѣ.

Разликата е само тая: въ проекта отъ Патриарха не е опрѣдѣлено, а е казано така: Българскы епархіѣ, които околѣтелно ся познаѣмѣ за такѣвы, щѣтъ сѣставѣтъ отѣдѣленъ Церковенъ окръгъ, и проч. А въ проекта отъ капіѣтъ казва: въ епархіѣты, дѣто мѣжественность сѣ Българе, митрополитѣ да ставѣтъ отъ Българѣ, и съ това ся опрѣдѣлява да ся имѣтъ за Българскы оныя епархіѣ, въ които повечето отъ населеніето сѣ Българѣ.

Освѣтъ това спорѣтъ, Патриаршескій проектъ, Българскій Архиепископъ съ Българскій Синодъ трѣбва да имѣтъ мѣсто-прѣбываніето си въ отъ Цариградъ.

Отътамъ натаѣкъ въ проекта отъ капіѣтъ нѣма нѣто, коѣто да го нѣма и въ Патриаршескій, и може да ся каже, че прѣвѣтъ е сѣставѣнъ спорѣдъ вторый, само че той е съчинѣнъ отъ другѣвѣрецъ и на Турскій языкъ, та е изречѣнъ не тѣй опрѣдѣлено какъго Патриаршескій.

Това като е така, нашитъ прѣдставители въ комисиѣнтъ може да поискѣтъ да ся изѣвѣтъ оный проектъ, за когото Патриархъ Григоріѣ казѣва въ слово-то си, че го бѣлъ прѣдложѣлъ лѣни, па да го сравнятъ съ проектѣ отъ капіѣтъ. Така ще ся покаже, че капіѣтъ прѣдлага истото онова, коѣто прѣди годѣна и колко е прѣдлагалъ самъ Патриархъ, и слѣдователно проектъ-тъ не е противоканоническы, както го прѣдставлява негово Свѣтѣшество.

Така, въпросътъ ся рѣшава и остава само да ся опрѣдѣли, кои епархіѣ да сѣ земѣтъ за Българскы и дѣ да бѣде мѣстопрѣбываніе-го на Българскій Архиепископъ и на Българскій синодъ. А тогава не ще бѣде вече мѣчно и това да ся рѣши, коѣто остане само на него; оше повече, защото само едно събрѣнство има да ся опрѣдѣли, кои сѣ Българскы епархіѣ, именно: народностьта на мѣстопрѣбываніето на Българскій Архиепископъ и синодъ, като го иска Правитѣлството да оуѣ Цариградъ, и то ще бѣде така.

Може прѣдставители ни и да ся земѣтъ, всичко това въ съображеніе. Въ истой случай, въ такѣвы важны обстоятелства нѣмамы излѣшно всяко подобно напоминѣване. За това вышѣно всяко подобно напоминѣване да выѣмолимъ Г-не урядничѣ, да благоволятъ да выѣмолимъ въ почетный вашъ вѣ-

— Преди няколко дена *Неологос* пишаше, че туркити Български представители, митрополити Пасий и Панаретъ писали на Босненските митрополити и първенци въ Босна и ги поканили да се присоединят и тѣ съ Българитѣ, и владиката им да дойде въ Цариградъ. Но ужъ Босненскитѣ митрополити и първенци Босненски пратили до Гръцката Патриархия писма да обидятъ какво вършали нарицаемитѣ Българи представители, и да ѝ кажатъ още че тѣ никога не щатъ да си отдѣлятъ отъ цареградскитѣ патриархия (но е казано обаче отъ гръцкитѣ ли.)

Ний сме извѣстни за тази работа че не о тѣй смъло както расправя за нѣмъ гръцкитѣ листъ, но не искаме за малко още да открияме нѣкои подробности за тойзи владика комуто *Неологос* стави въ похвалъ негн постыдното и прѣдателското му това дѣло. Ще дойде обаче часъ да си разсърже и нашитѣ языкъ за да кажемъ нѣщичко, което може да порасхладн горещката ревностъ на *Неологос* въ похвалъ на такъви похвалници.

— Патриархията има и другъ единъ такъвъ храборникъ и поборникъ на правдинитѣ ѝ, въ отбългаренитѣ и по съжитието си съ фанариотскитѣ до дѣното на сръдцето си разнравенъ нейни чираци, и той е нарицаемитѣ Врачанскитѣ епископи Пасий, който изгоненъ е пай-голъмо безчестие отъ Врачъ и Плевенъ вънѣзвалъ ся въ Орхово и тамо чудото чудеси е показалъ и е прославилъ Великитѣ Гръцкѣ Черковъ съ величieto на подвижитѣ си въ всякакви видъ разблудства и раскошности. Последнитѣ ни отъ този градъ доносимъ смъ шлемъ съ такъви описания за поведението на този подвижникъ, които ний имаме чувствата на читателитѣ си не дерзавимъ да ги обнародваме. Но при всички тѣзи толкови неговъ явни и доказани беззаконствования Гръцката Патриархия го държи и защищава, за това само защото и той си държи о нѣжъ и защищава неинитѣ правдини. Намъ прочее неостава освѣтъ да честитимъ на Великитѣ Черковъ такъвъто ѝ велики поборници, които ще имъ проелеватъ и утвърдятъ и отъ туй що е днесъ повече, и да молимъ Бога да имъ спазнъ будущитѣ наши Българскѣ Черковъ отъ такъви архимереи злодѣи.

При това още ний не можемъ и да не ел рѣдъваме на това, дѣто такъви славни чираци и вѣрни послѣдователи на фанариотскитѣ школи, ся отиѣтатъ и отричатъ отъ народа на който смъ синове, поне съ това че ще падне тежката отговорностъ отъ насъ, за нѣкои безобразии и безчеловѣчии дѣла, които правятъ тѣзи двама *ренегати* отъ българи, народъ, на които описанието често сръбчима даждо и въ страннитѣ европейски вѣстници.

— *Неологос* си кривъ пакъ нѣщо устата и въ въпросъ, но за това ний въ пущитѣ си листъ ще му кажемъ нѣщо.

ὁμοῖα καὶ ὑποθέσμενα ὅτι ὑπὸ τῶν φηρολογησόμενων ὄντων διὰ ἑκατομύρια οἰοῦνται. Ἀλλ' ἐπειδὴ κατὰ τὴν στατιστικὴν τῆς ὀθωμανικῆς αὐτοκρατορίας οὕτως ἔστι, ἀλλ' οὐκ ἔστι ἡλικία ἑκατομύριον γραικοὶν οἰκονομῶντες ὁμοδοξίαν ὑπάρχουσιν ἔπειτα ὅτι εἰς τὰ δύο ταῦτα τὰ φηρολογησόμενα ἑκατομύρια οἱ κύριοι τῆς Πατριαρχικῆς συνελθόντες συμπεριλαμβάνουσι καὶ τὰ ἄλλα ὁμοδοξία ἔχοντες τῆς ὀθωμανικῆς αὐτοκρατορίας, τοὺς Βουλγάρους δηλαδὴ, τοὺς βωμανοβλάχους, τοὺς ἀλβανούς, τοὺς ἀντιολίτας καὶ λοιποὺς, καὶ μάλιστα τοὺς Βουλγάρους τοὺς πολυπληθεστέρους ὄλων τῶν λοιπῶν. Ὡστε δικαίωμά ἐστι νὰ ὑποθέσωμεν τὸ γραικικὸν Πατριαρχεῖον ὡς ἐποχολιμὸν κατὰ τὴν περιστασίαν ταύτην εἰς τὸ βάλλοντων τὸν Βουλγάρων.

Διαμετρουμένοι δὲ ἀπὸ τοῦδε κατὰ μᾶζαν ταύτας ληστικῆς φηρολογίας, ἐρωτῶμεν τὴν περὶ τῆς ὁμοδοξίας συνελθόντων ἀπὸ πότε καὶ ἐκ τίνος νόμου ὁρθεστικῆς ἢ πολιτικῆς κέκταιται ἡ ἐξουσία νὰ φηρολογῇ τὰ ὁμοδοξία ἔχοντες ὀθωμανικῆς αὐτοκρατορίας. Ἀλλ' ὅπως καὶ ἂν ᾖ τὸ συμφέρον ἡμῶν τῶν Βουλγάρων ἀπαιτεῖ νὰ ἀναφερθῶμεν καὶ ἀναγγεῖλωμεν ἐγκαίρως εἰς τὴν σεβαστὴν αὐτοκρατορικὴν κυβερνήσιν τοῦ Σουλτάνου τὸν παράνομον τοῦτον σκόπον τοῦ γραικοῦ Πατριαρχείου, καὶ ὡρρωδῶμεν κατὰ τῆς νέας ταύτης ἐξουσίας τοῦ Πατριαρχείου κατὰ τοῦ ἡμετέρου ἔθνους καὶ ασφαλισόμεν καλλὰ καλλὰ τὰ βλάστητά μας ἀπὸ τῆς ληστικῆς χεῖρας τοῦ γραικοῦ κλήρου.

— Прочитамъ въ гръцкитѣ вѣстници: « В. Порта, като желалъ да даде рѣшителенъ край на многословутитѣ Българскитѣ изпросъ, които отъ нѣколко години насамъ занимава и Правителството и В. Черковъ, а който на послѣдъкъ ся толкува заглете отъ противнитѣ (отъ Българитѣ ли, или Р.), опрѣдѣлн смѣсенъ комисіѣ отъ шестъ члена състоица ся отъ трима сьнародници (гръци) и трима Българи, за да си есбере и сразмысли за този въпросъ, и да изложи слѣдствитѣ си на В. Портѣ. Тази комисіѣ съставлятъ отъ паметитѣ, бившитѣ въ Атина посланици на В. Портѣ, Фотиди бей, съзвиканитѣ на търговското министерство А. Кара Теодориди ефенди, Христакис ефенди, а отъ Българитѣ ся назначили Гавриилъ ефенди, членъ на Върховното сѣдовнище, Иванчо ефенди, Георгакис ефенди, членове на Държавнитѣ Сѣбѣтъ. »

— Множествъ нехлѣбъ народнитѣ наши старци сѣдѣваха на Българскитѣ нашъ Черковъ, и прѣстѣпваха на станалитѣ тържественъ споменъ за покойнаго поборника и страдальца по черковнитѣ нашъ въпросъ — П. Высокопресвищенство Авксентіѣ.

— Слѣдъ това *Kurrie d'Orient* захваща по доло: « Ний казахъмъ че слияніето на мюсюманиитѣ и на християнитѣ е едно съществено условіе за благополучието на Турціѣ. Нека ся добръ разумѣ, ний говоримъ за интереситѣ а не за племената, които ще ся слиятъ заедно тогнѣ, когато ся поиска на Вишняго да направнъ това чудо. Една отъ найдѣлнитѣ, мѣрки за да ся оживитори слияніето было бы военната служба да ся раздѣли на междоу християнитѣ. »

Тази служба тежи само и само върху мюсюманиитѣ: отъ това произлиза едно постепенно смяняване на исламското жителство. Ний поднамямъ управлениитѣ да размыслятъ върху слѣдующето заблѣвание, което имъ дава единъ хубавъ прѣдмѣтъ за сравнение. Раздадохъ на законодателното тѣло едно прѣдложение за законъ, за да ся повыкатъ 100000 души отъ 1869 класъ за подповиеніе на сухопѣшитѣ и морскитѣ войска. Върху това, « *Revue de dix Mondes* », обнародва единъ членъ отъ които издѣлчима слѣдующитѣ уложки: « Въ всяко врѣме наурѣваніето на жителството е вѣрвано въ противенъ смисълъ на военнитѣ контингентъ (брой на войскаитѣ въ еужбѣ). Подъ реставрациитѣ, когато годишнитѣ контингентъ бѣше само 40 хил. души, жителството ся умножаваше скоро. Когато контингентъ ся покачи на 60 хил. наурѣваніето стѣгнало но мудоно, на 80-тѣхъ хил. още повече ся обави, а на 100 хил. нѣмаше почти никакво наурѣваніе; и въ двѣтъ години когато контингентъ бѣше докаралъ до 140,000 жителството хващѣ да ся намалява; Франціѣ рѣшително неможе да носи едно годишно лиганіе на войска отъ сто хил. души. »

Въ Турціѣ, мюсюманчкото жителство само дава военнитѣ контингентъ. Нека прѣположимъ че този народъ има 18 мил. Азъ ся откъснѣтъ отъ този брой жителитѣ отъ нѣкои а-

мена и др. едвалъ ли ще останатъ 8 или 10 мил. души, върху които тежи товарѣтъ на военнитѣ службѣ. Слѣдователно народѣтъ намалява. Изпощно е да ся каже повече.

Мнѣніе за Българското Православіе (Заето отъ Липоструѣ.)

Вводителъ за въ Българскитѣ книжевни языкъ.

Отъ голѣмкитѣ ни сиромашіѣ въ вѣстници и книжевни списания, посветени за да събиратъ, разработатъ и въспрѣмислѣватъ языкъ на ни, както и отъ голѣмкитѣ ни осѣдлости въ списатели и въ дописователи отъ различни мѣста, гдѣто Българскитѣ ся говори, да пишѣмъ и въ тѣя вѣстници (кото смъ имамъ и имамъ) за различни съдържаніе и на различни мѣстни нарѣчія, отгова тако-рѣчи, че у насъ не съ шутъ и разо, въ и съ мотыжъ еще не е работено до тамъ въ полето за общо разработаніе на нашитѣ книжевни языкъ. При всичко това все пакъ има нѣкои, които да искатъ да прійме тѣхното нарѣчје за основа на пишемитѣ ни языкъ, а пакъ другѣ искатъ да ся пише така, както народѣтъ говори; ала чѣ нарѣчје прѣвъ да ся прійме и какъ да ся пише за да бы могълъ да го разумѣва народѣтъ? като отъ простотѣ и нѣмавие сръдства за личнѣ съобщеніе и разговоръ нѣмъ смъ были отчуждени единъ отъ другъ, а отъ нѣмавие вѣстници, на не смъ могли и да чюемъ единъ за другъ, а камо ли да знаемъ и кой отъ насъ что мисли и какъ говори, а пакъ отъ всичко това врѣмѣто е направило у насъ толкова си мѣстни нарѣчія, отъ които по-лични смъ три, именно: Мизіецъ и говори и казва, че было по-право да ся пише: Българитѣ, прѣстъ, пѣльн, бирда, ворта, приимѣхъ призь върха, защо казватъ туй тѣй? и др. т. Тракийецъ казва: Българитѣ, прѣстъ, пѣльн, брада, врата, прѣимѣхъ прѣвъ върха, защо казватъ това така? и др. т. а Македонецъ: Бугаритѣ, пунъ, брада, врата, сумъ прѣимѣхъ прѣко върхотъ, за ощо велатъ ово овако? и др. т. Слѣдоватъ кое отъ тѣя три нарѣчія да ся прійме за да може да го разумѣва цѣлъ народъ? Дѣйтѣ прѣвъ ако и ся изчюжѣмъ различа помежду си, пакъ има нѣкои си да казватъ за китѣ, писани на едно нарѣчје, че были отрова за дѣтията отъ друго и др. т. а камо ли пакъ третото да имъ устѣпн мѣсто или пакъ тѣмъ немоу. А что да ся прави, та като начинамъ сега да работимъ на това поле да начнемъ всички съ една Грамматикѣ? По мое мнѣніе добръ е да пріймѣмъ за основа на пишемитѣ ни языкъ пакъ нашитѣ си си общъ языкъ, който ся е говорилъ и писалъ въ старо врѣмѣ и който ся говори и пише и сега съ твърдъ законъ раздѣлкѣ отъ старитѣ и който Д-ръ Ф. Мп-кошичъ е събралъ цѣлъ въ свой *Старославенско-Гръцко-Латинскитѣ Рѣчникъ*. Въ това богато скривалище ся намира всѣка рѣчь коя какъ трѣбва да ся произноси и пише право по языкъ на, а така и оныя рѣчи, които врѣмѣто и обстоятелствата смъ замѣнили у насъ съ чужды. Остатъ ни само да събирамъ и обработвамъ по свойството на языкъ на рѣчи испосѣдъ внесени въ языкъ на както и научни, които по тепрѣвъ трѣбва да кроимъ или да ги запамѣмъ отъ нашитѣ си съплеменници. А главно е да ся пише и работи върху една общѣ Българскѣ Грамматикѣ, които да обнежа всички главни мѣстни нарѣчія и поднарѣчія на языкъ на, та да можемъ да ся упазимъ за всеггда да бѣдемъ както смъ и были сви единъ-народъ.

Единъ Българинъ.

ЩО СТАВА ПО НАСЪ

Ето писанието отъ Битолскитѣ тѣм-нищъ до насъ писмо на Г-на Милетикъ за което въ миншій брой помнѣжамъ.

БИТОЛЯ. — Прѣдъ 10 мѣсѣци сключихъ съ е-питропѣтъ отъ Стружничкото общество, за да изствѣлѣмъ младежѣта имъ (който жаде) на матернитѣ имъ языкъ. Отъ както дойдохъ на едно съ фамиліята ми въ Стружница и ся прѣдставихъ прѣдъ обществото и тѣхнаго митрополита Геротѣ, послѣднитѣ ся нѣколко неговѣ прѣвѣрженници некачаха да уобратъ условіето, и съ разни сръдства ми възбраниха да учителствувамъ, штоо слѣдъ 17 дена на училнитѣ да оставѣмъ наредно съсъ фамиліята ми, Стружница и ся замѣстихъ въ едно село на име Ватова въ казата Тиквешка, която ся намира пакъ подъ духовне управленіе на Г-нъ Геротѣ. Жителитѣ християни отъ тая казамъ о-твориха слѣдъ малко дни по случаю едно прѣ-ние съсъ тѣхнитѣ митрополити и съ единъ неговъ вѣкличѣ на име П. Петра родомъ Гръкъ, поради монастирътъ Полошкий, накогого при-ходитѣ ги ядеше владиката съсъ речениитѣ Нопъ Петра. Владиката ся основаваше че онъ има само право да изважда и поставя над-зиратели монастирски и пр. Народѣтъ ся при-нуди да се оплаче на П. Правителство, но е-днѣждъ, дваждъ и триждъ не си зеа въ вини-мѣтъ тѣхнитѣ жалби отъ мѣстното началство, но се калеха съ обикаленіе.

Азъ като общій учителъ бѣхъ длѣженъ да съставимъ спротивъ общото изясненіе, писма раздѣлени съ владиката и други лица на общината. Г. Геротѣ изясни явно усгменно и писмено противу мене, че сумъ бунтовникъ и пр. заштоо писувамъ книга за неговъ усърбо. Но що да бѣхъ чиналъ? Азъ бѣхъ подъ зановѣтъ отъ друга страна и народѣтъ имаше под-пѣлно право.

плаче до Велешкитѣ канѣмакитѣ, който из-даде зановѣтъ, папа Петре да даде хосѣтъ и пр. Владиката като прѣдставилъ на Честитѣго Акиѣ нашу тоя подлогъ въ другъ видъ, из-дѣйствува отъ Негова Сѣбѣтостъ едно прѣде, въ слѣдствіе на когого си пакъ потисна народно-то право. При това испрати Владиката до об-ществото книги заплашители противу мене и оныя които дерзавѣ да ся зематъ въ неговѣ работѣ, спрѣвъ, мѣнастирътъ былъ както неговъ чинѣлкѣ оставенъ отъ патриархатѣ, и други три мѣнастири въ тѣзи казма има, кой-то ги е оглобилъ въ разни случаи съ разни начини.

На речената владикова постѣпка народѣтъ ся докачи въ любочестіе и ся согласи да ся оплаче противу владиката на Царското прави-тельство въ Цариградъ. Въ слѣдствіе на това ся сочиниха три жалбы, една до Выс. Портѣ, вто-ра до Софийскитѣ Губернаторъ и третѣ до Нег. Прѣв. Честитѣтъ Мутесарифитѣ за Бито-ля. Въ тѣя жалбы имъ постѣла-параси и отъ много села черкес-параси и ги усвоилъ. Тѣя речениитѣ жалбы быдохъ пакъ чрезъ мене съ-ставени сир. сочинени спорѣдъ общото желаніе. Владиката като быде уземеириѣтъ отъ това сма-трѣше това както мое подстроеніе, и ся изясни прѣдъ всичкото общество, че ще ме накажеви, както немирникъ и ще ся труднъ както и да е да мя накаже съсъ заточеніе. Научихъ сяно отъ неговъ единъ дѣяконъ, че той, кога бѣше Негова Сѣбѣтостъ Акиѣ паша въ Стружница, ме прѣдставилъ съ накаственіе въ пай-лошъ видъ и като нѣкой на Правителството подоз-рителенъ човѣкъ и пр.

Ако той съсъ разни питрипи и да потисна народното противу него *стремление* сир. у-порстѣе и сполучи да ги уничюжи жалбитѣ противу него, но изясняваше ми усгменно, че не ще ся насыти, дори нѣсосипе и кѣпѣята ни и фамиліѣтъ разумѣваюкисе най първо мене. И по тѣя неговъ всекидневни израженія, смъ у-вѣренъ, че като въ совѣстѣта ми неусѣпѣмъ никаква вина, нито имамъ отъ нѣкого давиѣ, че поради лѣжовитѣ наклеветуванія отъ страна на Г-на Митрополита Геротѣ быдохъ земенъ не-чаянио отъ правителството безъ да имѣхъ до-зволѣніе да ся вида може и постѣдннъ путь съ дребнитѣ ми дѣцѣта и бѣла помене заоста-вена супруга и донесенъ прѣвъ заплѣта на Велесѣ, отъ тамъ прѣвъ Приимъ на Битоля. Отъ тукъ съ началствено поведѣніе ся испра-щамъ за Софугъ, безъ да ми ся извѣи до този часъ нито една дума за причината, по която сумъ така неспрѣтно и съ прѣтѣсеніе отнемаъ отъ сръдѣта помене страждѣща фамиліѣ. Отъ вчера ся научихъ отъ едно нисмо прѣтено до мене отъ чорбаджіѣта ватоси, че подлѣвъ кро-ваніето мое отъ Ватова. Владиката собралъ чорбаджіѣтъ на междѣништѣ и съсъ заплашва-ніе разновидно поискалъ отъ тѣхъ записи, че сумъ лошъ човѣкъ и че не ся благодарни отъ мене, и като му отказали за това имъ рѣкълъ: «Ако недовѣте записъ, азъ не догажамъ че и вые сте лоши човѣцы и сте орѣтѣ съсъ не-го и пр.

Чорбаджитѣ му отгворили, че ся верни царскѣ подданици и на Правителството му покори, но той владиката да ся ги земе ла-кѣрѣнтѣ назидѣ, и че о онъ таковъ, като при-тѣснява вѣрнитѣ царскѣ подданици. Молнитѣ се на Всеславното Правителство и честитѣтъ му чиновници да зематъ во вниманіе жѣята не-винностъ и да испитатъ точно обявленіето вла-диково върху мене штоо да чрезъ точно не-пытаніе ся извѣи истинага на дѣлото.

Есмъ съ глудокимъ страхопочтѣніемъ вѣрѣтѣишій подданикъ на всеславното Отомѣн-скѣ Правителство. *Георгиъ Ивановъ Милетикъ*. ВЕЛЕСЪ. Въ началото на миналий докелерий мѣсѣцъ, когато общината Велешка има честь да прійме отъ Българското въ Ц-градъ общество двага проекта, ко-то Высоко-славното царско Правителство въ счѣнило за рѣшеніето на Българскаа приковѣтъ. Вопросъ и ги съобщило на гръцкѣтъ Патриархія ся събра отъ мно-гочислени лица стари и млади въ училището и сѣдѣ-ство едно дѣло и зрѣло расужденіе рѣши да ся испѣ въ прѣкѣвѣтъ св. Пантелеимѣтъ на день св. Николаѣ търже-ственно Славословіе и унизително молебство за зря-віето и дългодѣніето на П. И. В. милостивѣ нашъ царъ Султанъ Аб-дулъ Азизъ Ханъ и владиката въ тоя великодушный обрядъ както и испосѣ да спомянѣ, вѣдѣ-сто Патриарха, Бугарското священноначалство що е въ Ц-градѣ. И понеже тоя [владиката] но що я да ся отрѣ-че отъ патриаршіѣтъ и да припознае званично Бугар-ското священноначалство за върховно духовно началство, общината състоѣща отъ многочисленъ народъ единоду-шно и единогласно му отказа вече отъ да издѣйству-вать за напредъ въ Велешкѣтъ епархіѣ, му отнема пра-вото да издава вули за вѣщаніѣ и слѣдъ три сѣдѣщи му обиди да издѣствъ и изъ Митрополитѣ.

За всичко това извѣрѣдно събитіе въ Македонскѣ страи на дѣлно нѣгово Преосищенство [или нѣкой нѣговъ пріѣтелъ отъ вѣлантѣ] явилъ писмено на Па-триаршіѣтъ въ Ц-градъ и ся оплакалъ трогателно: какъ изродѣтъ Велешкѣтъ ся изабунтувалъ и намякло оспло-да по-рѣдѣ честь-тъ му съ насилствено изваждаиѣтъ изъ митрополитѣ, ако то съ врѣме не ся е погрѣшилъ да ся прѣезитъ въ турскѣтъ долъ со запалѣтъ! По слѣд-ствіе на това оплакѣтъ быде неспрѣтънъ тука Негово Преосвѣщенство Битолскитѣ Мутесарифитѣ Ахмедъ паша, който пристѣпѣ тука на петий текущий мѣсѣцъ придружѣ съ Негово Высоко-благородіе Муанитѣ е-фенди Г-на Г. Евровичъ. И отъ какъ испѣта и ся научи добръ че народѣтъ Велешкѣтъ ся намирѣтъ въ нѣй-ниро-сѣтвеніе и сѣмо владиката не щѣтъ, поиска и вѣе пи-смено назовѣно на турскѣ: какъ Велешкитѣ житѣли велики Владиката но щѣтъ, грѣшѣтъ Патриаршіѣтъ не-припознаватъ и молѣтъ Честитѣго Правителство, штооъ благоволилъ конечно да рѣшиѣтъ Българскаа приковѣтъ вопросъ, да имъ ся испрѣтитъ владика Бугаринъ и отъ Бугарскѣтъ цѣркѣвъ въ Ц-градѣ. И така послѣ петъ дни на 10-й януарий нашата остави града и ся отпра-ви за въ Битоля, испрошенъ съ голѣмъ честь и славѣ.

